

HISTORIJSKI MUZEJ GRADA ZAGREBA.

II.

Uz sokolsku izložbu nalazi se u desnoj dvorani izložba hrvatskog zemaljskog Narodnog kazališta u nekoliko odjelaka. Impozantne su vitrine s izloženim odijelima naše operne dive pjevačice Milke Trnine, koja je svoja skupocjena odijela iz svojih ponajboljih klasičnih opera poklonila našem kazalištu. Miletićeva era je lijepo zastupana, te vidimo cijeli ensemble iz njegove lijepe uspomene kazališne dobe iz prvog doba otvorenja novog kazališta. Dalje vidimo posebne vitrine s uspomenu na pojedine naše stare umjetnike. Tako su tu osobito lijepo zastupane uspomene na Vaclava Antuna, te mnogobrojne trofeje kazališnih heroja Andrije Fijana i Adama Mandrovića... što su sve prikupila Braća Hrvatskoga Zmaja. Posebni veliki odio posvećen je uspomeni Ivana pl. Zajca, te se ondje nalazi njegov pisala stol, salon, te mnogobrojne trofeje i diplome te adrese. U jednoj velikoj vitrini nalaze se fotografije svih starijih članova hrvatskog kazališta u raznim odličnim ulogama, gdje se osobito ističe obitelj Freudenreicha. Cijela stara kazališna literatura također je tu na okupu, stare ulaznice i kazališne cedulje iz najstarije dobe. Najstarija kazališna cedulja potiče iz god. 1816. od jedne glume od Kotzebua a prva hrvatska cedulja jest od god. 1820. zajedno uz njemački tekst za igrokaz Fridolin. Kazališnu izložbu je uredio g. Andrija Milčinović s mnogo ljubavi i razumijevanja za našu staru hrvatsku kazališnu prošlost. – U središtu paviljona nalazi se izložba grada Zagreba, u kojoj je izložena originalna bula kralja Bele IV. iz god. 1242. sa zlatnim pečatom i statut grada Zagreba na pergameni iz XV. stoljeća. Ova dva najdragocjenija izložka su vlasništvo našeg zemaljskog arkiva, te su posudjeni dobrotom ravnatelja arkiva g. E. Laszowskoga samo za taj dan otvorenja. Gradonačelnik je međutim dao nalog, da se ta dva objekta dadu fotografirati i povećati, da budu pristupni i svim ostalim posjetiocima gradskog muzeja. Nasred srednje vitrine nalazi se stara zastava grada Zagreba iz god. 1713. Tu je izložen stari album grada Zagreba iz god. 1864., gdje se vidi pred Markovom crkvom još Marijin stup, koji je doskora bio srušen. Literatura i vodiči na njemačkom i hrvatskom jeziku od grada Zagreba svi su tu na okupu, kao i mnoge starinske slike Zagreba iz 40-ih i 50-ih godina: stara Harmica, ban Jelačić na odru g. 1859., osmrtnica narodnih žrtava iz g. 1849. itd. Tu imade cehovskih ladica te gradska kasa iz dobe francuskih ratova, kasa Novoveške općine, gradska ladica za dokumente, stari pečati cehova, gradjana i hrvatskih aristokrata, te moderni vezovi knjiga, prekrasne imitacije starinskih knjigoveških radnja. U rondou naokolo središta nalaze se vitrine Gjüre Deželića prvog vatrogasnog nadvojvode, dr. Milana Amruša, gradonačelnika sa starinskim šahom, koji predstavlja historijsku bitku iz god. 1525., između španjolskog kralja Karla i francuskog kralja Franje. Tu imade kamenitih kipova sa portala katedrale te drvenih od sv. Marka. Tu vidimo prvi top za streljanje u 12 sati na staroj realci na Griču, koji je već davno u pensiji, makar da se sada opet pomišlja, da se ova starim Zagrepčanima toli omiljela institucija ponovo uspostavi.